

CENA lista: U preplati za čitavu god. K 48—, za polugodište K 24—, tromesečno K 12—, mesečno K 4—, u maloprodaji 16 fl. pojedini broj. OGLASNI primaju se u upravi lista trg. Cesta 1. Tisak Jos. Krmpotića.

HRVATSKI LIST

Izlazi svakog dana u 5 sati ujutro.

Vlasnik i izdavač dr. Lovro SCALIER, odvjetnik, Pula, ulica Carara 3. (Narodni Dom). Uredništvo Šišanska ul. 24. — Odgovorni urednik Ivan MARKON, Pula. — Rukopisi se ne vraćaju. Cenk. rač. aus. pošt. št. 26.795.

Sedma IV.

U Puli, subota 16. novembra 1918.

Broj 1205.

Veli Jože.

Tužno i otegnuto opet peva Veli Jože. Nad njegovim pevom rasplakao bi se i on, ko peva i onaj, koji ga sluša. A i pesma sama plače:

Od brata me rastavili,
Zapriji va kući mojoj;
Njive moje pogazili,
Muku moju razgrabili.

Pravdo, pravdo božja.

Glas Veloga Jože drhće! Suze su mu orosile oči, boi je njegova teška i beskrajna. Ne razume, što se to oko njega zbiva. Stoleća je robovao i služio drugima, a sad, kad je već mislio da je svoj, da je sam u svojoj kući gospodar, dolazi drugi, tudji, koji njegova jezika ne razume, njegovih želja i stotnih sanja ne shvaća i hoće da mu se nametne za gospodara. On da radi, kao i do sada, bez odmora i bez prestanka, a drugi da njegovu muku uživa; drugi, tudji, da opet njegovu decu otme, da mu idu služiti i ubijati možda braću svoju, kao što je to dosada bilo.

Mučno je sve to Velome Joži. Eto već bi rado otpočnuo, u miru, radio i brinuo se za svoje, orao svoje njive, sijao pšenicu, ječam i kukuruz, kopao i žeo; rado bi obradivao svoj vinograd i za dugih zimskih večeri seo uz ognjište kraj toplu bukalete vina i pripovedao sinovima i unučadi njegove krvi i njegovog kolena o teškim mukama, što ih je on u doba vojne, glada i nevolje morao da snasi. A sad, kad je čvrsto držao da je to vruće željeno i davno očekivano vreme nadošlo, i kad je jedan tudjinac sramotno morao bežati iz zemlje, dolazi drugi pod krinkom prijateljstva, a uistinu samo zato, da gazi pleme Veloga Jože, pleme, koje je stoleća bilo gaženo, nu nikad uništeno.

I peva Veli Jože u neustrpljivom očekivanju dalje pesmu svojih sanja:

Srbe, brate, izdaleka
Pridi, pak prekidaš konop,
Ca mi sve sapinje ruke,
Pridi i zbavi me teške muke.

Srbe, brate, sa Kosova.

Srbe, brate, osvetniče,
Digni kamen, da mi tako
Teško prsa on priliče,
Ko da živomu smrt išče.

Srbe, brate, osvetniče!

Stara je to priča o Velome Joži. Stara skoro tako, kako je on sam star. Stara priča i stara istina. Uvek i oduvek bio je naš istarski kmet Veli Jože silan i jak, velik i širok, da mu cele vojske patuljaka neprijateljskog providura nauditi ne bi bile mogle. Nu on je i oduvek bio i dobar i blag i miran, i tu su njegovu vlastitost teško drugi izrabljivali. Veli Jože orao je doma, ali što bi požeo, te je morao da nosi u grad i daje u zamenu za ono, što bi mu gradjani dali. On je bio dobar i verovao je dugo i dugo, da su svi ljudi dobri; Svakojakim himbenim rečima dao se varati. Dao se varati i trpio, trpi do danas.

Istarski seljače! Sine jednoga naroda Srba, Hrvata i Slovenaca; plod je jedne krvi jugoslavanske, što teče u žilama celoga velikoga naroda, koji broji 12 milijuna duša. Sada se odlučuje o tebi. Sada se odlučuje, hoćeš li biti sam svoj gospodar, hoćeš li, da vladaš ti nad sobom i nad svojom zemljom, hoćeš li da budeš veran sin velikoj Jugoslaviji, ili da budeš i dalje gažen, kao što su te gazili do sada, da se oni, koji budu tvoji gospodari s prezirom i omalovažavanjem odvrću od tvoje siromašne suknene nošnje, da s gnušanjem gledaju u tvoju tvrdnu ruku, punu žuljeva, kojima si zaradjuješ k'uh?

Istarski seljače! Sada ili nikada! Sada je vreme da se oslobodiš, da ne zaboraviš nikad više na ono, što si pod tudjim propatio, da budeš ti odsada jednak onima, koji su ti se do sada rugali. Zato budi ponosan da si Jugoslaven, da si sin plemenitog i junačkog roda, da su braća tvoja Srbi, s kojima ćeš odsad u jednoj državi živjeti. I zapamti sada, dobro zapamti svaku krivicu, koja ti se nanese od silovitosti tudje.

A kad dodje čas, glasuj za Jugoslaviju!

Česká Hlidka.

Prvi český transport odejel včera přesně v určenou hodinu — ve 1/5 hod. odpoč. Transport sestával z 22 vozů s 800 vojiny. Polovina byla námořníků, druhá z pozemního vojska. Národními

prapory ozdobený vlak měl polní kuchyň a opatřen byl hojnými zásobami. Nálada byla veselá a pořádek vzorný, jak se na Čechoslováky sluší. Podotýkáme, že včera ve 4 hod. měl též odejeti vlak s Rusíni. Tento následkem nedostatku zásob (chleba) v 6 hod. byl ještě na nádraží.

Další transport vlakem zítra. Bližší v transportní kanceláři v hotelu „Central“ a dle rozkazu určených velitelů. S ohledem na těžkosti, se kterými spojeno bylo dostat povolení volného průchodu se zbraněmi, upozorňuje se důtklivě, že používání střelné zbraně a tak i rozmarné střelení je přísně zakázáno. Zbraně se může použít jen, na příčný rozkaz velitele vlaku. Ti, kteří by tento zákaz přece překročili, budou bezohledně z transportu vyloučeni.

Ohledně transportů se oznamuje: Situace je taková, že není možno hodinu odjezdu den předem určit. Transporty dosud závisí od dostatku vozů a lokomotiv. Můžeme však s jistotou prohlásiti, že situace se den ode dne lepší a že i trať v severní části se uvolnila, jak nám dnes dorazivší důvěrník oznámil.

* **Předseda Wilson oslobodjením narodima bivše Austro-Ugarske.** Preko Berna stigao je sledeći brzovoz: Předseda Sedinjenih Država Wilson upravio je na narode, koji su sačinjavali carevinu Austro-Ugarsku, a sada su oslobodjeni od njenog jarma, ovaj apel: Kao tumaču najvećeg broja vaših najžarkijih prijatelja neka mi bude dopušteno izjaviti, da se nadaju i očekuju svi prijatelji slobode, bilo gde se oni nalazili, a osobito oni čija je sadanja i neposredna dužnost, da istinito pomognu slobodnim narodima sveta, kako bi se učvrstili u istinitoj slobodi, da upravljaci i narodi novo oslobodjenih krajeva čine sve moguće, da kritične promene, koje se imadu izvršiti, budu obavljene uredno, umereno, blago, isto tako kao i odlučno, tako, da se ukloni i spreči svako nasilje i svaka okrutnost, tako, da nikakva nedolichna dela ne okaljaju anale ove nove periode reorganizacije, znajući da bi takva dela snmo usporila nastup velikih događaja za koje se mi svi borimo. I oni (vaši prijatelji) apeliraju dakle s poverenjem na vas, da ćete sprečiti svaku zlouporabu sile, koja bi mogla da otegne ili diskreditira dolazak slobode. Wilson.

* **Vorarlberg republika.** Bernski „Bund“ javlja, da je u Vorarlbergu proglašena republika. Mir nije poremećen. Za održanje reda osnovana je gradjanska garda.

* **Vilim u progonstvu.** Car Vilim pobeo je iz Nemačke u Nizozemsku, te je posebnim vlakom stigao u Middochten i nastanio se u kaštelu grofa Bentincha. Nizozemska je vlada poduzela mere za sigurnost života bivšeg nemačkog vladara. Prema nekojim još nepotvrđenim vestima bio je nemački prestolonaslednik Fridrik ustreljen.

* **Ruše se carska i kraljevska prestolja.** Za Nikolajem, bivšim ruskim carem, srušilo se prestolja kralja bugarskoga, a za njima eto moraju da beže iz zemlje gde su vladali u progonstvo furijantni nemački car Vilim — utelovljena prepotenca — i mladi austrijski car Karlo. Ruše se carska i kraljevska prestolja; nestaje careva i kraljeva. Neke. Što njih manje bude, to će svetu i narodu biti bolje.

* **Alzacija—Lorena za pripojenje Francuskoj.** U Strassburgu održavale su se velike manifestacije naroda, koji je tražio aneksiju Alzacije—Lorene Francuskoj. U povorkama, koje su tražile sjedinjenje s Francuskom udeležali su također vojnici.

* **Fridrik Adler protiv boljševicima.** Iz Curiha se javlja: U Beču se pojavio u radničkom veću dr. Fridrik Adler, ubojica grofa Stürgaha, gde je održao kratak govor, u kome je kritizirao boljševicizam i izjavio, da terorističko vladanje, dolazilo s koje mu drago strane, nema ništa zajedničkoga s pravom demokracijom.

* **Mirovna konferenca oko 15. Decembra.** Iz Londona se javlja „Gazzetti di Venezia“, da se Wilson odlučio sudelovati na mirovnoj konferenci, te se očekuje u Londonu još pred 15. Decembra.

* **Izakaljivanje nemačkog bijesa protiv Čeha.** Grac, 13. novembra. Vlak koji je prolazio kroz Grac, a vozio češke vojnike, nekako se je na glavnom kolodvoru, da izruči oružje. Razvila se je borba s kolodvorskom stražom, pri čemu je usmrćeno 8 čeških vojnika, dok ih je 12 teško, a 11 lako ranjeno. Od kolodvorske straže jedan je vojnik

ranjen. Osam je čeških časnika uapšeno. U vagonima se je našlo različitoga ratnog materijala, a naročito pušćanih strojeva. Vlak je pridržan do danas o podne.

* **Dr. Viktor Adler umro.** Državni tajnik izvanjskih posala i vodja socijalnih demokrata dr. Viktor Adler naprasno umro je od kljenuti srca, od koje je bolesti već odavna trpio. Pred nekoliko je tek dana poslao voljom naroda dr. Adler ministar vanjskih posala. U času kada je trebao, da kao pučki diplomata zastupa mase naroda, u tom je času podlegao bolesti od koje je već davno patio. Po zvanju je bio lečnik, ali prakse nije vršio, već je kao mladi čovek došao na vodstvo socijalističkog pokreta u Austriji. Kao urednik „Arbeiter Zeitung“ delo je sve dobro i zlo kroz koje je morala proći austrijska socijalistička stranka. U sporu između nemačkog dela stranke i češke socijalne demokracije uvek je delovao pomirljivo. U socijalističkoj je Internacionali zauzimao mesto uz pokojnog Jauresa, Vanderveldea i Bebelja. Njegovi su nazori bili često u internacionalnim pitanjima odlučujući. U žestokim borbama, koje su vladale u Beču i doljnoj Austriji između kršćanskih socijala i socijalista, znao je Adler uvek steći svojim individualitetom i sprejom eksepconalan položaj da su ga i neprijatelji morali poštivati. Najzanimljiviji je dr. Adler bio svakako kao pučki govornik. Nije bio demagog, a manjkale su mu i izvjesne govorničke vrline. Bio je umetnik kao govornik i izvrstan psiholog mase, koju si je znao potpuno predrediti. Svojim golemim ličnim sposobnostima i autoritetom mogao je u sadašnjim vremenima silno koristiti narodima Austrije, a naročito proletarijatu. Dužnosti preminuloga preći će sigurno na suradnika njegovog dr. Bauera i sina mu dr. Fritza Adlera. — Naslednik dra. Adlera biće imenovan njegov dosadanji pomoćnik dr. Bauer.

* **Madjarska republika.** Pod predsedanjem Ivana Hocka održalo je madjarsko Narodno Veće sednicu, u kojoj je zaključeno, da se upravi proglaš. na sva Narodna Veća, koja su se ustrojila u zemlji, te u njemu istakne, da s obzirom na važne promene u Nemačkoj i u Austriji ni Ugarska ne može više dugo odgadjati odluku o budućem državnom obliku, pače ni do roka, kad se ima sazvat konstituanta. Stoga se Narodno Veće obraća svečanim pozivom na Narodna Veća, koja su se osnovala u gradovima, neka izjave, da li se pridružuju odluci madjarskog Narodnog Veća, da budući državni oblik za madjarsku ima da bude republika.

Iz slobodne Jugoslavije.

Vlada za celu Jugoslaviju.

R i m, 13. „L' Idea nazionale“ saznaje iz Pariza: Nakon dugih rasprava javlja konferenca Jugoslavena u Ženevi, da je postignut posvemašnji sporazum sa Srbima, te da će se sastaviti mešano ministarstvo pod predsedništvom Pašića za neposredni sastav vlade za celu Jugoslaviju.

Srbija za Jugoslaviju.

K r f, 13. Srpske čete prešle su preko Dunaav i Save i stupile u Moldavsku, u Zemun, u Klenac i Mitrovicu. U Bosni unišle su srpske čete u Višegrad a odanle železnice su se odvezle u Sarajevo, kamo ih pozvala privremena vlada i Narodno veće. Bilo je proglašeno ujedinjenje između Srbije i Jugoslavije. Mnogi naši zarobljenici, koji su bili u Austriji, bili su zadržani od jugoslavenskog pučanstva, da sastave Narodnu stražu. Severno od Dunava i Save nalaze se velika mnoštva volova i marve, koje su nemačke čete izvezle iz Srbije i koja će se opet spremiti u zemlju. Austrijske vojske nema više. Nalaze se samo uzmičuće nemačke čete.

Zastupnik jugoslavenske države u Beču.

Iz Beča javljaju, da je zastupnikom jugoslavenske države u Beču imenovan dosadanji generalni konzul u Sedinjenim Državama Ivan Švegel, te je već overovljen.

Dementi o naimenovanju Valerijana Pribičevića.

Iz predsedništva Narodnog veća: Vest, koju su jučer donele zagrebačke novine, da je naime Narodno veće imenovalo Valerijana Pribičevića konzularnim agentom u Beogradu, ne odgovara činjenici. Narodno veće stoji na stanovištu, da se država SHS sedini sa bratskom kraljevnom Srbijom u jednu državu, te prema tome je naravno isključena mogućnost postavljanja kakvih međusobnih zastupnika.

Parobrod „Belvedere“ ne odiazi u Dalmaciju u ponedjeljak, dne 18. o. m. već u nedelju u 8 sati u večer. Zauostavice se u Zadar, Šibeniku, Splitu i eventualno u Narenti i Kotoru.

Iz slavenskog sveta

Ceška trgovačka mornarica. Venkov donosi jedan intervju sa zastupnikom Stanjekom...

Pre. Za češko-poljsko prijateljstvo. Nabolu dnu izbor u Pragu primio je iz Varšave sledeći...

Domace vesti

Transport za Reku. Dnevno polazi jedan parobrod za Reku. Polazak u 8 sati u jutro...

Pozor. Danes ob 5 uri popodne odhaja za... odelj Jugoslovanov iz Slovenije iz Pulla...

Vojnički odbor Jugoslavena se je nakon što je odpremio kući jugoslavensku momčad stajade vojske...

Za osteljene vojnike ratne mornarice, preko zataju prave našeg lista, polažu Čehoslovaci iz strojne...

Prvi transport Čeha otišao je jučer u 4 i tri... sata posle podne. Transport je bio sa-

Žito za usjev. U subotu dne 16 novembra 1918... 10 sati prije podne u kući Kandolin na cesti...

Za naša škole u Pull. Preko uprave našeg... sta položeni su sledeći doprinosi: Momčad ratnog...

Nakon povratka iz ropskog života. Malo po malo u mojem odisejskom vojničkom...

Car K rugovi. Govorio sam im: I ja kako vi svi drugi...

Prozet anas sklopi mir. Ipak ne želim, i sačuvaj Bog da...

Gleda erarske marve i vozova, neka se seljaci obrate...

Onima, koji kane izvesti naše zastave preporučamo...

Frankiranje pisama. Poštanski ured u Pull saopćuje...

Za Narodno Veće položio je preko mesnog ženskog odbora...

Iz zapisnika Narodnoga Veća, mesni odbor u Pull...

Rad raspuštanja činovničkog uniformiranga obdržava...

Namoćnik vraćajući se do vlasti, ztratil pred lodi...

Rascvijenim srcem javljamo ostaloj rodbini, prijateljima...

Francica Ivančić dne 14. novembra o. g. u 10 sati na večer, nakon...

Liberal Ivančić, supruga Josip, sin. Franica Žigont, majka...

Više nego što si trpio do sada a zatim da dodje do mira...

Ako ja, bedan „infanterista“ ovako govorim i ćutim...

Na ovakovo moje umovanje, mnogi me nijesu pravo razumeli...

Bogu budi hvala, da su se ipak želje jednoga jednoga...

Velika istina, da je svaka sila do vremena, a Bog pravde...

Veselje je veliko, zavladalo našim dušama, ipak žalibože...

U mnogima se kućama veselo povratku svojih milih...

Samo nepokolebljiva vera u Boga u srcu palnika...

Mali oglasi

Gosp. Cuzelj Pavao neka dodje danas opodne na pomorsku bojnu postu...

Iznajmljuje se čist stan, sastojeci od velike sobe sa 2 prozora...

Prodaje se radi odlaska više postelja i pokućstva...

Pokućstvo za spavaću sobu i kuhinju prodaje se...

Pokućstvo za spavaću sobu i kuhinju prodaje se...

Soba s pokućstvom odmah za iznajmljiti...

Zubarski ambulaterij, postovace u ulici Glavla...

Traži se devojka za posluđu (po mogućnosti Čehinja)...

Rad raspuštanja činovničkog uniformiranga obdržava...

Namoćnik vraćajući se do vlasti, ztratil pred lodi...

Rascvijenim srcem javljamo ostaloj rodbini, prijateljima...

Francica Ivančić dne 14. novembra o. g. u 10 sati na večer...

Liberal Ivančić, supruga Josip, sin. Franica Žigont, majka...

Više nego što si trpio do sada a zatim da dodje do mira...

Ako ja, bedan „infanterista“ ovako govorim i ćutim...

Na ovakovo moje umovanje, mnogi me nijesu pravo razumeli...

Bogu budi hvala, da su se ipak želje jednoga jednoga...

Velika istina, da je svaka sila do vremena, a Bog pravde...

Veselje je veliko, zavladalo našim dušama, ipak žalibože...

U mnogima se kućama veselo povratku svojih milih...

Samo nepokolebljiva vera u Boga u srcu palnika...

Samo nepokolebljiva vera u Boga u srcu palnika...

Dao Bog da spomenuta čuvstva zavladaju dušama...

Pazin, 16. novembra 1918. Ante Belanić.

ENA listu: U pretp... Kavu god. K 48...

Soba s lepim pokućstvom odmah bi se iznajmljiti...

Svaku vrst oružja u pripravi: puškar u ulici...

Ožujsko Pivo u bačvicama na prodaju kod tvrdke...

Postolarski stroj 8 prodaje se...

Brijunčica u ulici Franje Ferdinanda kraj pošte...

Soba s lepim pokućstvom i 2 postelje...

Prodaje se uz nisku cenu svinja...

Konjeko meso 73 prodaje se od danas...

Oglasuje u „Hrvatskom Listu“

Taj rat je za jačanje naš narod u Istri...

Pomoću braće C kroz godine austrijske vlasti...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...

Siupili smo u t a, verovali smo u B...